

25. juni 2009

Vækstpakke: Socialdemokraternes klimajobplan

Man skal ikke lade en krise gå til spilde – det er nu, der skal handles ansvarligt. Socialdemokraterne ser den økonomiske krise som en oplagt mulighed for at få sadlet om og taget initiativ til at investere i fremtiden – investere i klimajobs til danskerne. Samtidig tager vi endnu et skridt frem mod Socialdemokraternes vision om at blive verdens første CO2-neutrale land.

Hvorfor skal tusindvis af danskere lade sig nøje med en fremtid på passiv forsørgelse, når de lige så godt kan blive en del af fællesskabet og arbejde for en grøn fremtid? Vi mangler arbejdspladser samtidig med, at vi står over for nødvendige klimainvesteringer. Med denne klimajobplan skaber vi 4.600 nye klimavenlige jobs. På kort sigt afhjælper det den nuværende økonomiske krise. På lang sigt får vi ikke blot grønne jobs, men investeringer der giver det danske samfund et afgørende skub væk fra afhængigheden af olie, kul og gas og hen mod et grønt og bæredygtigt samfund. Vi har her en enestående mulighed for at vende både arbejdsløshed og klimakatastrofe.

I klimajobplanen har vi afsat 4 mia. kroner til initiativer, der skaber 4.600 klimajobs.

Klimainvesteringer i 2010 og 2011

1. Slut med at fyre for gråspurvenerne

- Danmarkskort over varmespild. Alle landets bygninger fotograferes fra luften med varmefølsomt kamera, og oplysningerne lægges ud til alle på Internettet: 80 mio.kr.
- Boligejere tilbydes et klimatjek af netop deres bolig: 250 mio. kr.
- Virksomhederne tilbydes klimatjek: 250 mio. kr.

2. Oliefyret skal på pension

- Skrotpræmie på 15.000 kr. til olie- og gasfyr, som udskiftes med varmepumper, sol, eller fjernvarme: 900 mio. kr.
- Håndsrækning til små fjernvarmeverker: 200 mio. kr.

3. Velkommen til elbilen

- Mere end 20.000 ladestationer skal sikre, at elbilerne kan køre: 400 mio. kr.
- Udredning af potentiale for offentligt indkøb af elbiler, samt tilskud til indkøb: 50 mio. kr.

4. Mere af det grønne: Vind, bølger og andre nye teknologier

- Handlungsplan for vindenergi: 50 mio. kr.
- Støtte til demonstrationsanlæg for bølgekraft: 275 mio. kr.
- Handlungsplan for geotermi: 25 mio. kr.
- Støtte til nye energiteknologier: 500 mio. kr.

5. Klar til klimaforandringerne

- Kommunal pulje til kloaker og andre klimarelaterede investeringer: 1.000 mio. kr.
- Handling baseret på fakta: oplysningspulje om klimaet: 20 mio. kr.

1. Slut med at fyre for gråspurvene

Energiforbruget til boliger og bygninger udgør omkring halvdelen af det danske energiforbrug. I de sidste 30 år er der sket kolossale forbedringer i effektiviteten af opvarmning af boliger, men der er stadig meget at hente på at forbedre energieffektiviteten i bygninger og boliger.

Det har vi gjort

Som en del af Socialdemokraternes samlede vækstplan på 36 mia. kroner har vi allerede afsat hele fire mia. kroner til energirenovering af private boliger. To mia. kroner til almene boliger og 10 mia. kroner til generel renovering af nedslidte offentlige bygninger.

Det gør vi nu

Socialdemokraterne vil udnytte nye og moderne teknologier i klimakampen. I klimajobplanen tager vi endnu et vigtigt skridt i retning af at skabe klimavenlige boliger og bygninger i Danmark med initiativer, der skal gøre det nemmere for danskerne at komme i gang med at energirenovere. Først viser vi varmetabet med et offentligt tilgængeligt Danmarkskort over varmetab fra alle huse i Danmark, så alle kan se, hvor meget varme, der siver ud fra døre, tag og vinduer i deres eget hus. Derefter tilbyder vi alle danskere et klimatjek af deres boliger, hvor en energikonsulent vil fremlægge en plan med helt konkrete sparemuligheder for den enkelte dansker.

Danmarkskort over varmespild – se varmetabet fra dit eget hus

Oftentimes manglende viden er en af de hyppigste årsager til, at vi ikke får lavet energiforbedringer, der kan skåne både miljøet og pengepungen. Socialdemokraterne foreslår derfor at lave et Danmarkskort over varmespild fra samtlige huse i Danmark, så alle danskere kan finde ud af om de fyrrer for gråspurvene.

Den såkaldte termografering vil foregå på to måder. En landsdækkende termografering vil give et overordnet billede, hvor samtlige danskere vil kunne se varmetabet. Desuden vil vi foretage en særskilt tredimensionel termografering i de 10 procent tættest beboede områder af landet, som omfatter ca. 90 procent af alle danskere. Derefter offentliggøres Danmarkskortet på Internettet.

Klimatjek af private boliger og virksomheder

Socialdemokraterne ønsker at give alle boligejere mulighed for at få et klimatjek. Overvejer man investeringer i boligen, skal man kunne ringe til et centralt telefonnummer og inden for få uger få besøg af en energikonsulent, der vil udføre et gratis klimatjek. Energikonsulenten skal fokusere på konkrete tiltag, som boligejeren kan foretage for at reducere energiforbruget. Klimatjekket må ikke blive et stykke papir, der bare ligger i en skuffe og samler støv. Derfor skal klimatjekket også omfatte en direkte samtale mellem boligejeren og konsulenten. Ordningen skal tilrettelægges på en måde, så det også bliver attraktivt for boligforeninger, herunder andelsboligforeninger, at få besøg af en energikonsulent. Netop denne type boliger er ofte af en ældre type, hvor der potentielt kan være en stor besparelse at hente.

Virksomhederne skal også med. Derfor vil Socialdemokraterne fremme den røste kurveknækkeraftale for virksomheder, hvor virksomheder kan indgå aftale om at nedbringe deres energiforbrug. I dag er det Elsparefonden, der administrerer kurveknækkeraftalen, og fonden er derfor et godt bud på en kompetent institution, der kan fremme ordningen med flere energikonsulenter, kampagner til øget synlighed og opsøgende arbejde blandt mindre virksomheder.

Hvad koster det?

Et offentligt tilgængeligt Danmarkskort over varmespild koster 80 mio. kroner. Herudover afsættes der 125 mio. kroner årligt i 2010 og 2011, som vil kunne finansiere

omkring 50.000 klimatjek i private hjem og tilsvarende 125 mio. kroner årligt i 2010 og 2011 til at fremme kurveknækraftalen for virksomheder.

2. Oliefyret skal på pension

Socialdemokraternes vision er en fremtid, hvor danske boliger ikke længere opvarmes med olie og gas. Selv med forbedret isolering bruger vores huse nemlig meget energi til opvarmning. 600.000 hjem opvarmes af olie- og gasfyr, og 300.000 kedler er over 15 år gamle og dermed meget ineffektive.¹ Hertil kommer, at hele 50.000 huse bliver opvarmet med ineffektiv elvarme.

Det har vi gjort

I Energiaftalen har vi afsat en pulje på 30 mio. kroner over to år til oplysningskampagner, mærkning af de mest effektive varmpumper, begrænsede tilskudsordninger med videre, som er målrettet varmekonservere uden for kollektivt forsynede områder².

Det gør vi nu

Skrot fyret og få en præmie. I klimajobplanen sætter vi for alvor skub i overgangen fra olie- og gasfyr til fjernvarme eller varmepumper eventuelt kombineret med solenergi ved at indføre en skrotpræmie på 15.000 kroner på olie- og gasfyr. Skrotpræmien udbetales, hvis oliefyret udskiftes med enten fjernvarme eller varmepumper, der kan kombineres med solvarme eller solcelleanlæg. Derudover vil vi give en håndsrækning til de små fjernvarmeværker, hvis kunder i øjeblikket betaler en meget høj fjernvarmepris.

Fjernvarme til boliger i fjernvarmeområder

Boliger, som ligger i eksisterende fjernvarmeområder, skal ikke have individuelle løsninger som varmepumper, men skal sluttes til fjernvarmenettet. I dag er ca. 61 procent af alle danske boliger tilsluttet fjernvarmenettet, hvilket svarer til 46 procent af den danske boligmasse, da boliger uden fjernvarme typisk er større³. Ingeniørforeningen har i deres klimaplan forudsat, at 70 procent af det danske varmebehov kan dækkes af fjernvarme, og at resten dækkes af varmepumper, solvarme og træpiller⁴. Rambøll har i en rapport for Dansk Fjernvarme beregnet, at 46 procent kan komme op på 53 procent ved blot at øge tilkobling i eksisterende fjernvarmeområder. Yderligere skridt på vej mod de 70 procents fjernvarmedækning er at indføre fjernvarme i områder, hvor der i dag anvendes naturgas og at tilkoble boliger, som ligger længere væk fra eksisterende fjernvarmeområder⁵.

Håndsrækning til små fjernvarmeværker

En lille gruppe fjernvarmekunder betaler i dag en meget høj pris for deres fjernvarme, faktisk mere end det ville koste at opvarme deres bolig med et oliefyret. Det skyldes, at en del af de små fjernvarmeværker - de såkaldte barmarksværker - har en dårlig økonomi. Socialdemokraterne har som mål, at ingen fjernvarmekunde kommer til at betale mere for sin varme, end hvad det ville koste at fyre med olie. Konkret vil vi oprette en pulje på 200 mio. kroner til at løse dette problem. Vi vil gøre de små værker til genstand for en individuel gennemgang for at finde en løsning på hvert enkelt værks

¹ Energibranchen.dk, nr. 4, december 2008. Se http://www.energibranchen.dk/Files/Filer/Energibranchen.dk_nr._4-08.pdf.

² Energiaftalen er indgået den 21. februar 2008 mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Ny Alliance om den danske energi-politik i årene 2008-2011. Se: http://www.kemin.dk/Documents/Klima-%20og%20Energipolitik/energiaftale-21022008_final.pdf.

³ Varmeplan Danmark

⁴ IDA's klimaplan 2050, s. 44

⁵ Varmeplan Danmark, s. 8

problemer og bruge midlerne i puljen til at foretage de nødvendige investeringer, gældsoplægninger mv.

Varmepumper og solenergi til boliger uden for fjernvarmeområder

Mindst 30 procent af den danske boligmasse ligger i områder, hvor der ikke er fjernvarme, og hvor der heller ikke er udsigt til, at der kommer fjernvarme. De anvender i dag individuelle løsninger som oliefyr og elvarme. For disse boliger er en varmepumpe et grønt alternativ til oliefyr og elvarme - eventuelt kombineret med et solcelleanlæg eller solvarme.

Skrotpræmier i forbindelse med varmepumper og solceller eller solvarme bør administreres af en uvildig instans, der kan stille kriterier op, så skrotpræmierne bliver givet på en intelligent måde, der ikke bare ender i forhøjede priser og kunstigt åndedræt til erhvervet. Især for solceller bør man fortrinsvis give skrotningspræmie til de udskiftninger, som honorerer bygningsintegration og industrielt design, der kan skabe arbejdspladser i Danmark.

Hvad koster det?

Vi har afsat i alt 900 mio. kroner i 2010 og 2011 til at få danskerne til at sende deres oliefyr på pension og gå over til fjernvarme. Det er nok til, at 60.000 oliefyr kan blive skrottet og udskiftet med mere miljøvenlige løsninger. Tilslutning til fjernvarmenettet koster typisk mellem 15.000 og 40.000 kroner, så skrotpræmien vil være en væsentlig økonomisk hjælp til boligejere, der ønsker dette bedre alternativ. Herudover afsættes yderligere 200 mio. kroner til at løse situationen på barmarksværkerne.

3. Velkommen til elbilen

Alt peger på, at fremtidens grønne bil vil køre på elektricitet. Det er godt for klimaet, og vi slipper samtidig for udstødningsgasser i byerne. Danmark skal være det første land i verden med et landsdækkende net af ladestationer – det skal være attraktivt for producenter af elbiler at sælge til et dansk marked.

Det har vi gjort

Socialdemokraterne har sat som mål, at der inden udgangen af 2015 skal 100.000 nye elbiler på vejene, og vi har tidligere fremlagt en plan for afgiftsritagelse af elbiler.

Det gør vi nu

En central forudsætning for flere elbiler er, at infrastrukturen er på plads. Socialdemokraterne vil sætte skub i udviklingen ved at opbygge mere end 20.000 ladestationer til elbiler. Udviklingen frem mod en grønnere bilpark i Danmark skal ikke stoppes af mangelen på opladningsfaciliteter. Bilejeren betaler selv strømmen ved for eksempel abonnementsordninger eller via Dankort. Samtidig vil Socialdemokraterne reservere gratis parkering til elbiler, gøre det billigere at køre over Storebælt i elbiler og fremme offentlige indkøb af elbiler.

Elbiler er ikke kun for folk med egen carport

For elbilejere med carport eller garage er udfordringerne ved at etablere opladningsfaciliteter til at overse – der skal blot etableres et stik i garagen eller carporten, hvilket må gøres for egen regning. Det er imidlertid ikke alle potentielle elbilejere, der har en garage eller carport at oplade deres miljøvenlige biler i. Beboere i lejligheder eller rækkehuse uden en tilknyttet parkeringsplads har ikke noget sted at sætte et stik op. Det er en betydelig barriere for introduktionen af elbiler, og Socialdemokraterne vil derfor opføre 20.000 ladestationer til almindelig opladning på steder, hvor biler holder i længere perioder. Det gælder for eksempel i boligforeninger,

alment boligbyggeri, store arbejdspladser, stationer, samkørselsknudepunkter eller offentlige parkeringspladser i boligområder.

Lad din bil op, mens du handler eller dyrker sport

Opladningsfaciliteter ved parkeringspladser i bymidten og ved indkøbscentre med videre er af en anden type, da de skal kunne tilbyde en hurtigere opladning ved højere spænding og derfor er dyrere. Kommuner og private aktører såsom DONG's Better Place-projekt skal kunne søge om støtte. Der gives støtte på op til 100.000 kroner per station, således at der vil kunne finansieres mindst 2.000 sådanne ladestationer.

Det offentlige skal gå foran

Det offentlige er samlet set Danmarks absolut største bilkøber - til hjemmeplejen, sundhedsvæsenet, forsvaret, politiet og en række andre offentlige institutioner. Det offentlige bør gå foran og udskifte benzinbiler med elbiler på samtlige områder, hvor det er muligt.

Hvad koster det?

Socialdemokraterne vil afsætte 200 mio. kroner over to år til at finansiere opførelse af ladestationer til almindelig opladning på steder, hvor biler holder i længere perioder som for eksempel i boligforeninger, alment boligbyggeri, store arbejdspladser, stationer, samkørselsknudepunkter eller offentlige parkeringspladser i boligområder. Baseret på erfaringer fra blandt andet Oslo kommune vil opstilling af en sådan ladestation koste ca. 10.000 kr. i gennemsnit. De 200 mio. kroner vil altså kunne finansiere opstilling af i alt 20.000 ladestationer.

Herudover vil vi afsætte yderligere 200 mio. kroner til etablering af opladningsfaciliteter med hurtigere opladning ved indkøbscentre, sportshaller og lignende. Og som det tredje og sidste vil Socialdemokraterne afsætte en pulje på 50 mio. kroner, som skal gå til først at kortlægge statens, regionernes og amternes bilpark og potentiale for udskiftning, og derefter til at yde et mindre økonomisk tilskud til det offentliges indkøb af elbiler på udvalgte områder.

4. Mere af det grønne: Vind, bølger og andre nye teknologier

Det er en central del af klimajobplanen at give elektricitet en større rolle i den samlede energiforsyning - i opvarmning via varmepumper og i transportsektoren via elbiler. Hvis dette virkelig skal komme klimaet til gavn, kræver det, at strømmen produceres med vedvarende energi.

Det har vi gjort

I Energifaftalen lykkedes det os at få indført forskellige støtteordninger til både vindmøller og nyere teknologier for at få gang i de vedvarende energikilder, og vi har afsat 25 mio. kroner om året i fire år til tilskud til de små teknologier som solceller og bølgekraft. Men desværre er det tydeligt for enhver, at regeringens stop for danske vindmøller i en årrække vil komme til at koste dyrt.

Det gør vi nu

At omstille Danmarks elforsyning til vedvarende energi er en langsigtet udfordring, som ikke kan løses inden for rammerne af en toårig klimajobplan. Men vi kan give et vigtigt skub i den rigtige retning. Vi vil dels intensivere udbygningen af nye vindmølleparker på land og i vand, og vi vil støtte udvikling af andre typer vedvarende energi som bølgekraft og geotermi.

Gang i møllerne på land og til vands

Regeringsskiftet i 2001 blev skæbnesvangert for den danske vindmølleindustri. I 2002 og 2003 blev der stadig opført møller i Danmark på grund af beslutninger, der blev

truffet før regeringsskiftet, men fra 2004 til 2008 blev der samlet alene opført vindmøller med en kapacitet på samlet 47 megawatt svarende til under 10 megawatt i gennemsnit årligt i perioden.

En handlingsplan for at fastholde og udbygge Danmark som førende vindmølleland forudsætter, at industrien genvinder et dynamisk hjemmemarked som reference for fremtidens eksport. Samtidig vil en genoptagelse af en kraftig udbygning være et tydeligt signal om, at vedvarende energi er noget, vi satser på. Det vil bremse en potentiel afvikling af tusindvis af arbejdspladser i Danmark. Efter syv års pause er der grænser for, hvor hurtigt man kan vende udviklingen. Men alt hvad der kan gøres, bør gøres. Udover at foreslå konkrete udbygninger af kapaciteten på land og til vands vil Socialdemokraterne derfor med denne klimajobplan afsætte 50 mio. kroner over to år til at fremme vindindustrien. Socialdemokraterne vil efter forhandling med industrien have udarbejdet en samlet handlingsplan for styrkelse af vindkraft i Danmark, hvor både uddannelse, forskning og eksportfremme bliver tænkt ind.

Udover en handlingsplan ønsker Socialdemokraterne at sætte gang i udbygningen af vindmølleparker. Vi vil pålægge Energinet.dk at planlægge en udbygning af 200 megawatt landvindmøller i 2011 og 2012. Møllerne skal kunne opføres ved motorvejsnettet og på arealer, der tilhører Skov- og Naturstyrelsen og forsvaret. Det bliver Energinet.dk's opgave at finde frem til arealerne sammen med kommunerne og de statslige ejere. Finansieringen af selve investeringerne i de nye vindmølleparker sker ved udbud af anparter med særlig fokus på lokale investorer. Viser modellen sig anvendelig, vil den blive brugt i fremtiden til yderligere parker på land. Vi vil også pålægge Energinet.dk at påbegynde planlægningen af såvel en større international vindmøllepark ved Kriegers Flak og en stor dansk park syd for Læsø. Målet er, at der fra disse to parker skal leveres yderligere 800 megawatt kapacitet senest i 2016.

Grøn, grønnere, grønnest

Vedvarende energi er også andet end vind. Bølgeenergi og geotermi er blot to områder, hvor Danmark vil kunne hente en betydelig del af vores energi i fremtiden. Potentielt kan det også være områder, hvor Danmark vil kunne gentage succesen med vindmølleeventyret og skabe endnu en eksportindustri med mange arbejdspladser inden for vedvarende energi.

Udviklingen af bølgekraft er langt i Danmark trods hård modstand fra regeringen. Der er projekter, der er så langt fremme, at de blot behøver et sidste skub i den rigtige retning. Socialdemokraterne vil derfor afsætte en pulje til afprøvning, demonstration og dokumentation af bølgekraftsanlæg.

Når anlæggene for alvor begynder at producere strøm, skal der i en overgangsfase sikres en tilstrækkelig afregningspris via såkaldte feed-in tariffer. Energinet.dk vil blive pålagt at sikre producenter af bølgekraft feed-in tariffer til en værdi af 550 mio. kroner på strøm fra de første bølgekraftsanlæg, der producerer grøn strøm til danskerne.

En anden teknologi med stort potentiale er geotermi. Danmark har en stor, velplaceret jordvarmereserve, der kan give forsyningsikkerhed og CO₂-fri energi i fremtiden. Den ligger lige under os og venter på at blive udnyttet. Derfor er det vigtigt, at der allerede nu udformes en konkret handlingsplan for udbygning med geotermi. Denne plan skal omfatte en undersøgelse af, hvordan offentlige og private aktørers information om

områder med geotermisk potentiale kan udnyttes bedst muligt. Samtidig skal det undersøges, hvorvidt varmeforsyningsloven er tilpasset en varmeform som geotermi, der er karakteriseret ved at kræve meget betydelige investeringer til etablering, men til gengæld have lave driftsomkostninger. Der afsættes 25 millioner kroner samlet i 2010 og 2011 til at udarbejde en sådan handlingsplan. Planen vil være et vigtigt led i at gøre Danmark til verdens første CO2-frie land.

Dagens luftkasteller kan være morgendagens arbejdspladser

Vindmølleeventyret har sikret os tusindvis af arbejdspladser og et stort eksportpotentiale. Hvis vi skal opleve et nyt eventyr, er det afgørende, at der er plads til nytænkning og innovation, og Socialdemokraterne vil derfor oprette en pulje til demonstrationsanlæg for nye teknologier og eksisterende, underudnyttede teknologier. Det vil både dreje sig om teknologier relateret til fremstilling af energi, men også teknologier inden for energiopbevaring, fx varmelagring i forbindelse med geotermiske anlæg. Ansøgningerne om demonstrationsanlæggene vil skulle udarbejdes i 2010 med bevilling i 2011, men med mulighed for at anvende midlerne over en længere periode. Penge vil blive fordelt af via EUDP, som er eksperter på området. Der vil blive givet støtte til teknologier, som endnu ikke er kommercielt modne, men som har potentiale for enten at kunne være en kilde til vedvarende energi, lagring af energi eller forbedring af energisystemet.

Hvad koster det?

Vi afsætter 50 mio. kroner over to år til at lave en handlingsplan for fremme af vindindustrien. Herudover afsættes der 275 mio. kroner til afprøvning, demonstration og dokumentation af bølgekraftsanlæg. Der afsættes 25 mio. kroner samlet i 2010 og 2011 til at udarbejde en handlingsplan for geotermi. Og vi opretter en pulje på 500 mio. kroner øremærket til demonstrationsanlæg for nye teknologier og eksisterende, underudnyttede teknologier.

5. Klar til klimaforandringerne

Klimaforandringerne er allerede en realitet, og i fremtiden vil Danmark opleve mere voldsomt vejr som for eksempel voldsomme regnskyl. Det belaster allerede dele af den kommunale infrastruktur, især kloakkerne, og det vil kun blive værre i fremtiden. Kloakker, der løber over, oversvømmede kældre og mennesker, der skal genhuses, som vi har set det i for eksempel Greve, vil blive hverdag, hvis ikke der gribes ind i tide.

Det har vi gjort

Socialdemokraterne har lagt pres på regeringen og ikke mindst klimaministeren for at påtage sig ansvaret for vurderingen af fremtidens klimaforandringer. Lige nu ser vi desværre regeringen løbe fra ansvaret, og kommunerne efterladt i en situation, hvor de skal gætte sig til fremtidens behov. Socialdemokraterne ønsker en samlet national handlingsplan. Regeringen har adgang til de bedste eksperter på området, og må derfor foretage en vurdering af klimatilpasningsbehovet, som kommunerne kan basere deres fremtidige investeringer på.

Det gør vi nu

Vi afsætter dels en pulje, som kommunerne kan søge til projekter, der har betydning for klimaforandringer, og vi opretter en oplysningsfond, der har til formål at give danskerne handlekraften tilbage.

Kluk, kluk, kloak

Når kommunerne skal vælge mellem en plejehjemsplads og kloakrenovering, så er det ofte mest oplagt at prioritere det synlige. Socialdemokraterne vil sikre en ansvarlig håndtering af klimaudfordringerne. I forvejen er der et stort vedligeholdelsesefterslæb i

kommunerne, især på kloakområdet. Vi kender situationen på jernbaneområdet med gamle skinner og manglende vedligeholdelse. Det er ikke et eksempel til efterfølgelse.

Klimaudviklingen stiller øgede krav til kloakkernes evne til at håndtere kraftige regnskyl. Det skønnes, at kloakkernes kapacitet skal udvides, så de kan klare 30 procent mere regnvand end i dag. Udover efterslæbet på vedligeholdelserne, som vil koste 2,2 mia. kroner årligt, vil klimaforandringerne stille øgede krav til kapaciteten. Der kan derfor ses frem til et forøget investeringsbehov på området. Analyser peger på en nødvendig forøgelse af investeringerne på omkring 490 mio. kroner årligt⁶.

Med en pulje, som kommuner kan søge til projekter, der har betydning for tilpasning til klimaforandringer, kan vi få sat gang i en positiv og ansvarlig udvikling, hvor vi foregriber de største forandringer og sikrer, at ikke alt for mange mennesker står i en situation, hvor vandstandsstigning, regn eller orkan er kommet bag på dem. Projekterne kan både bestå i vedligeholdelse og nyetableringer. Kommunerne vil få dækket halvdelen af deres udgifter til projektet, og projekterne skal igangsættes i 2010.

Klimaoptimisme baseret på fakta

Danskerne vil gerne handle klimavenligt – de ved bare ikke altid hvordan. Vi vil give danskerne handlekraften tilbage. Socialdemokraterne foreslår en oplysningsfond med 20 mio. kr. til uddeling i 2010 og 2011, så danskerne ikke glemmer klimaet, når Bella Centret lukker dørene efter klimatopmødet i december 2009. Fonden skal give støtte til oplysning, kampagner, undervisningsmateriale og information om klimaet og klimaforandringerne, og modtagerne vil være både foreninger, organisationer, enkeltpersoner, virksomheder og kommuner. Fonden skal blandt andet finansiere et korps af klimaguides, der vil kunne samarbejde med kommuner og borgere i forhold til de forandringer, vi skal indstille os på.

Hvad koster det?

Vi afsætter 1.000 mio. kroner til en pulje til kommunernes klimatilpasning og 20 mio. kroner til en oplysningsfond.

---

⁶ Rambølls har udarbejdet analyse for KL. Se: http://www.kl.dk/_bin/effc5ca0-65e9-4365-b5ec-d8c1364e6dde.pdf.